

THAM LUẬN

**THÍCH ỨNG VÀ TẬN DỤNG LỢI ÍCH TỪ XU
HƯỚNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG - ĐỊNH HƯỚNG
CỦA TẬP ĐOÀN CÔNG NGHIỆP THAN - KHOÁNG SẢN
VIỆT NAM**

Hà Nội, ngày 15 tháng 12 năm 2021

NỘI DUNG BÁO CÁO

- **TỔNG QUAN VỀ TKV**
- **TÌNH HÌNH SẢN XUẤT KINH DOANH CỦA TKV**
- **XU HƯỚNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG TẠI VIỆT NAM VÀ TÁC ĐỘNG ĐẾN TKV**
- **ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA TKV THÍCH ỨNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG**
- **ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ**

I. TỔNG QUAN VỀ TKV

- ❖ TKV là doanh nghiệp 100% vốn Nhà nước hoạt động tập trung vào 04 ngành nghề sản xuất kinh doanh chính gồm:

Than

Khoáng sản

Điện

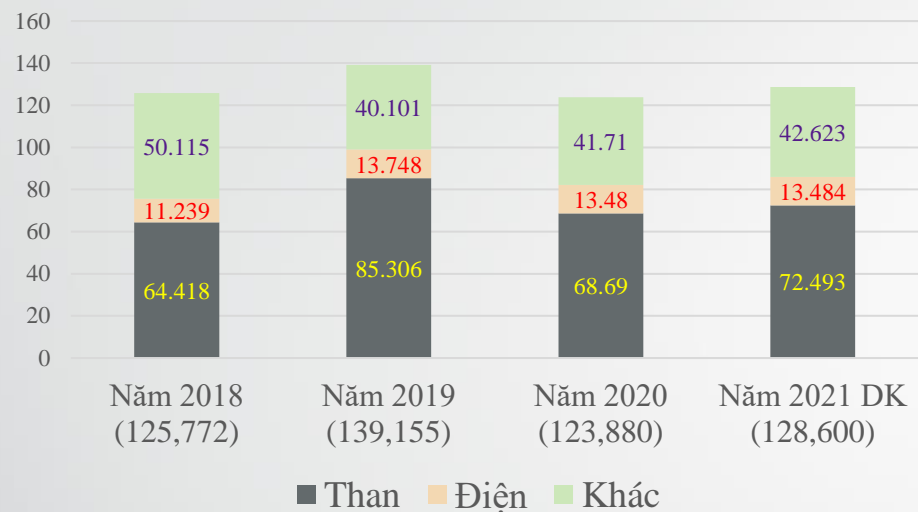

VLNCN

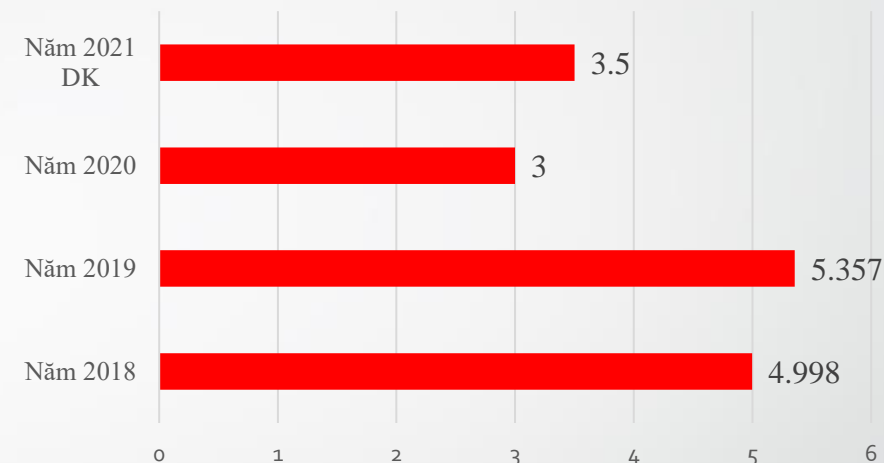
- ❖ Bên cạnh đó, TKV cũng phát triển một số công nghiệp phụ trợ để phục vụ nhu cầu sản xuất kinh doanh trong và ngoài ngành như: Cơ khí, vật liệu xây dựng, môi trường

I. TỔNG QUAN VỀ TKV

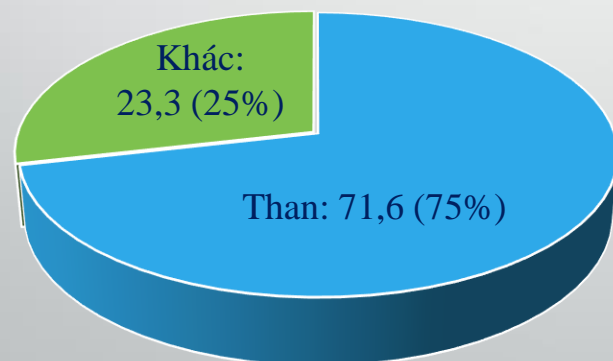
❖ Doanh thu TKV (ngàn tỷ đồng):

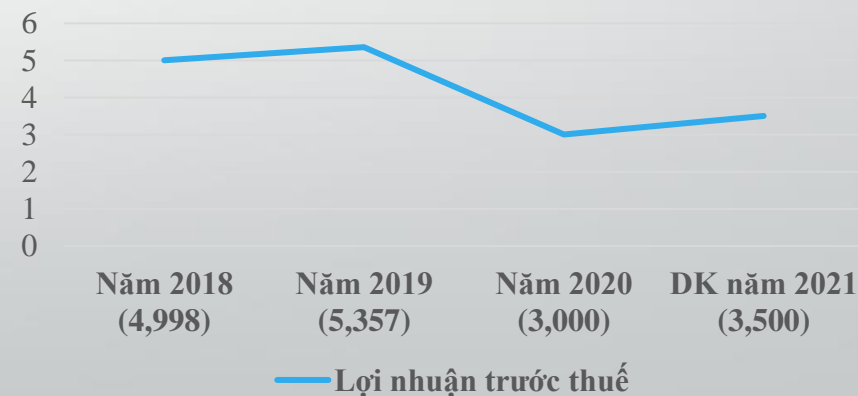
❖ Nộp ngân sách nhà nước (ngàn tỷ đồng)

❖ Tổng số lao động 94,9 (ngàn người)

❖ Lợi nhuận trước thuế (ngàn tỷ đồng)

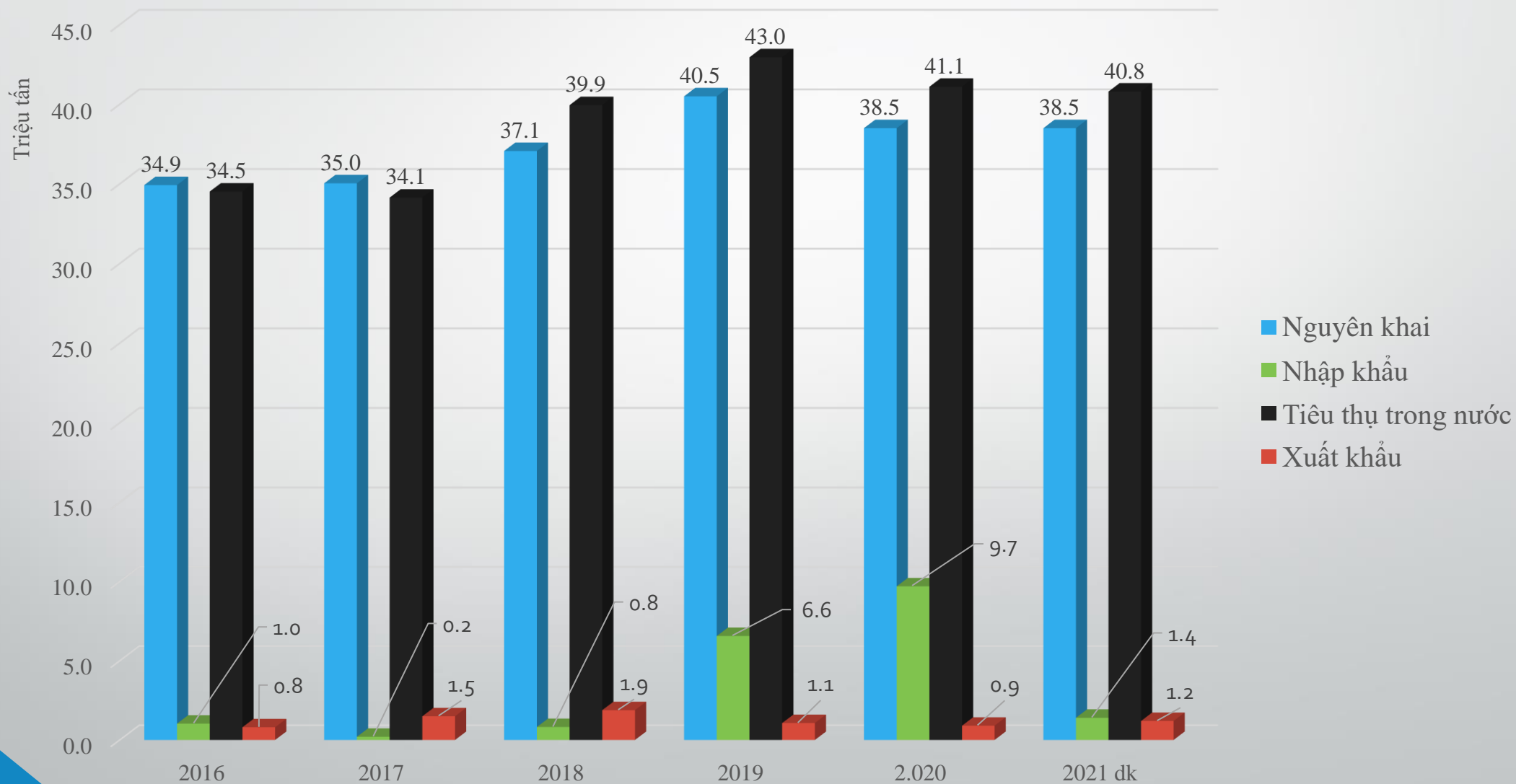
II. TÌNH HÌNH SẢN XUẤT KINH DOANH CỦA TKV SẢN XUẤT KINH DOANH THAN

TKV hiện là nhà sản xuất than lớn nhất nước, được giao quản lý, khai thác 40 mỏ than (34 mỏ đang hoạt động và 06 mỏ mới) theo QH

Sản lượng khai thác than trong nước của TKV đạt 35 - 40 triệu tấn, chiếm khoảng 85% sản lượng than khai thác trong nước.

Giai đoạn vừa qua, TKV luôn đảm bảo cung đủ cấp than cho các hộ tiêu dùng trong nước mà Tập đoàn đã ký cam kết, đặc biệt là các nhà máy nhiệt điện chạy than, góp phần đảm bảo an ninh năng lượng quốc gia

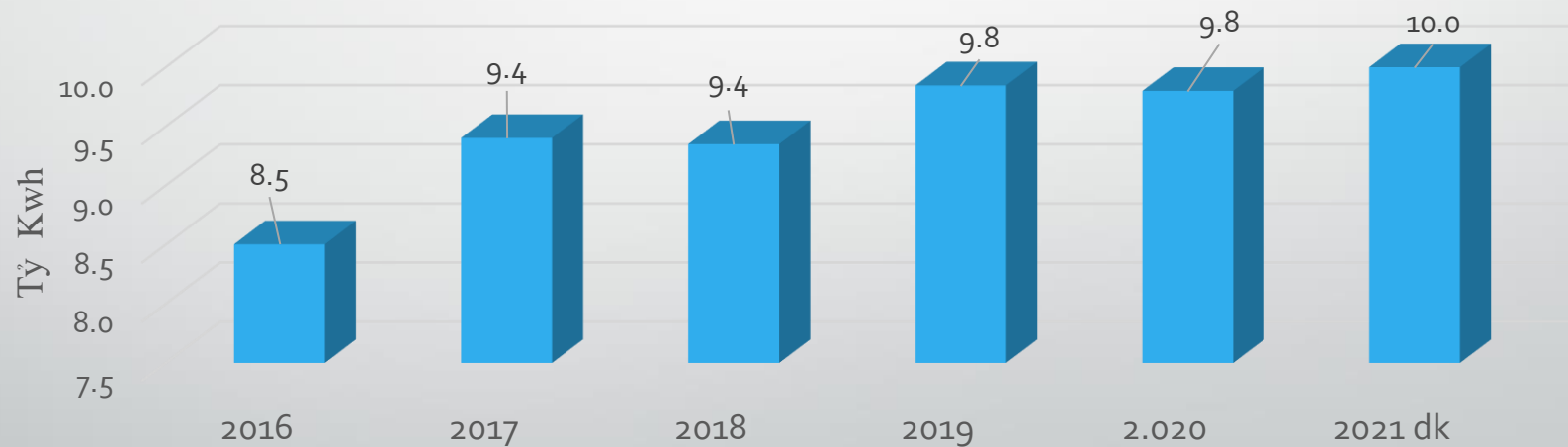
II. TÌNH HÌNH SẢN XUẤT KINH DOANH CỦA TKV KẾT QUẢ SẢN XUẤT THAN 2016-2020

II. TÌNH HÌNH SẢN XUẤT KINH DOANH CỦA TKV HOẠT ĐỘNG SẢN XUẤT ĐIỆN

- ❖ TKV hiện đang quản lý vận hành 07 nhà máy điện với tổng công suất lắp đặt 1.735 MW. Sản lượng bình quân đạt 9-10 tỷ kWh/năm, chiếm khoảng 4% sản lượng điện cả nước.
- ❖ Các nhà máy phát điện than của TKV sử dụng công nghệ tăng sôi tuần hoàn, sử dụng than sản xuất trong nước và đang vận hành ổn định, đáp ứng các tiêu chuẩn môi trường.

KẾT QUẢ SẢN XUẤT ĐIỆN 2016-2020

III. XU HƯỚNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG TẠI VIỆT NAM VÀ TÁC ĐỘNG ĐẾN TKV

Việt Nam đang thực hiện:

Định hướng

Chuyển từ phụ thuộc nhiều vào nhiên liệu hóa thạch sang phát triển và ứng dụng năng lượng tái tạo, sử dụng năng lượng tiết kiệm, hiệu quả

Thị Trường

Thị trường năng lượng độc quyền sang thị trường cạnh tranh với sự tham gia của các thành phần kinh tế

III. XU HƯỚNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG TẠI VIỆT NAM VÀ TÁC ĐỘNG ĐẾN TKV

Tại Nghị Quyết số 55-NQ/TW của Bộ Chính trị có quan điểm:

Nhanh chóng xây dựng thị trường năng lượng đồng bộ, cạnh tranh, minh bạch, đa dạng hoá hình thức sở hữu và phương thức kinh doanh; áp dụng giá thị trường đối với mọi loại năng lượng

Ưu tiên khai thác, sử dụng triệt để và hiệu quả các nguồn năng lượng tái tạo, năng lượng mới, năng lượng sạch; Khai thác và sử dụng hợp lý các nguồn năng lượng hoá thạch trong nước.

Sử dụng năng lượng tiết kiệm, hiệu quả, bảo vệ môi trường

III. XU HƯỚNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG TẠI VIỆT NAM VÀ TÁC ĐỘNG ĐẾN TKV

Một số mục tiêu Tại Nghị Quyết số 55-NQ/TW :

Nội dung 01

Tỷ lệ các nguồn năng lượng tái tạo trong tổng cung năng lượng sơ cấp đạt khoảng 15 - 20% vào năm 2030; 25 - 30% vào năm 2045;

Nội dung 02

Tỷ lệ tiết kiệm năng lượng trên tổng tiêu thụ năng lượng cuối cùng so với kịch bản phát triển bình thường đạt khoảng 7% vào năm 2030 và khoảng 14% vào năm 2045;

Nội dung 03

Giảm phát thải khí nhà kính từ hoạt động năng lượng so với kịch bản phát triển bình thường ở mức 15% vào năm 2030, lên mức 20% vào năm 2045;

III. XU HƯỚNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG TẠI VIỆT NAM VÀ TÁC ĐỘNG ĐẾN TKV

CƠ HỘI ĐỐI VỚI TKV:

1

Thúc đẩy nghiên cứu khoa học, đổi mới công nghệ sản xuất nhằm tăng năng suất, giảm giá thành, nâng cao khả năng cạnh tranh, hiệu quả của doanh nghiệp... để duy trì và phát triển, thích ứng với xu hướng dịch chuyển năng lượng

2

Tạo điều kiện nghiên cứu phát triển các dự án năng lượng tái tạo phù hợp như: Dự án điện mặt trời trên lòng hồ thủy điện Đồng Nai 5; Nghiên cứu phát triển điện gió ở các khai trường mỏ than, khoáng sản để sử dụng có hiệu quả diện tích đất trong và sau khi khai thác mỏ...

3

Khi thị trường năng lượng được chuyển sang cơ chế thị trường đầy đủ sẽ tạo điều kiện thuận lợi trong xây dựng kế hoạch và tổ chức sản xuất kinh doanh nhằm nâng cao hiệu quả doanh nghiệp và phát triển bền vững Tập đoàn

III. XU HƯỚNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG TẠI VIỆT NAM VÀ TÁC ĐỘNG ĐẾN TKV

THÁCH THỨC ĐỐI VỚI TKV:

01

Sự cạnh tranh của các thành phần kinh tế dẫn đến thị phần cung ứng than, điện trong nước của TKV giảm; vai trò, vị thế của TKV trong thị trường năng lượng Việt Nam cũng giảm theo

02

Dư luận xã hội, Chính quyền một số địa phương có tâm lý e ngại về vấn đề môi trường, không ủng hộ phát triển các dự án thăm dò, khai thác than, các dự án nhiệt điện than;

03

Xu hướng chuyển dịch năng lượng còn ảnh hưởng đến tâm lý người lao động, dẫn đến TKV khó thu hút, tuyển dụng lao động nhất là thợ lò, thợ cơ điện để thực hiện sản xuất kinh doanh than, điện theo Quy hoạch

04

Chính sách thuế, phí trong đó có thuế, phí về môi trường đối với hoạt động sản xuất kinh doanh than có xu hướng tăng cao (tổng thuế, phí hiện chiếm 16-17% giá thành khai thác);

III. XU HƯỚNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG TẠI VIỆT NAM VÀ TÁC ĐỘNG ĐẾN TKV

THÁCH THỨC ĐỐI VỚI TKV:

05

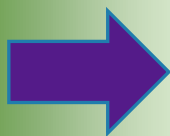
Áp lực đầu tư, đổi mới công nghệ nhất là đổi với các nhà máy điện của TKV (phần lớn đã vận hành >10 năm) để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của công tác bảo vệ môi trường làm tăng chi phí sản xuất, giá thành

06

Chính phủ có chủ trương không bảo lãnh nguồn vốn vay, các tổ chức tài chính trong và ngoài nước hạn chế tài trợ vốn cho các dự án nhiệt điện than... dẫn đến nhiều dự án than gặp rất nhiều khó khăn trong công tác thu xếp vốn để triển khai thực hiện.

07

Xu hướng dịch chuyển năng lượng có thể là lý do để một số địa phương có tư duy cục bộ yêu cầu phải kết thúc, đóng cửa các mỏ than, nhà máy điện sớm hơn Quy hoạch, tuổi thọ của DA đã tính toán đầu tư để tạo quỹ đất phát triển kinh tế xã hội

Tác động đến TKV thực hiện nhiệm vụ sản xuất kinh doanh than, điện nhằm đảm bảo an ninh năng lượng quốc gia theo chỉ đạo của Chính phủ, làm giảm hiệu quả kinh tế các dự án và có thể gây thất thoát nguồn vốn Nhà nước tại TKV; ảnh hưởng đến việc làm, thu nhập của hàng vạn lao động thuộc TKV

IV. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA TKV THÍCH ỨNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG

1. Định hướng sản xuất kinh doanh than:

01

Đẩy mạnh khai thác than trong nước trên cơ sở bảo đảm an toàn, hiệu quả và tiết kiệm tài nguyên; nâng cao hệ số thu hồi than sạch trong hầm lò

02

Khai thác lộ thiên tối đa nguồn tài nguyên đã được giao quản lý, bao gồm cả phần tài nguyên tại các khu vực trụ bảo vệ các công trình và phần tài nguyên còn lại sau khi đã khai thác hầm lò...; Tập trung phát triển các mỏ hầm lò sản lượng lớn theo tiêu chí: “Mỏ xanh, mỏ hiện đại, mỏ sản lượng cao”

03

Đổi mới đồng bộ và hiện đại hóa thiết bị dây chuyền khai thác, vận tải, công nghệ đào chống lò... theo hướng tăng cường cơ giới hóa, tự động hóa, tin học hóa; thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm tăng năng suất lao động, giảm giá thành, nâng cao mức độ an toàn, cải thiện điều kiện làm việc cho người lao động và giảm thiểu tác động của hoạt động khai thác than đến môi trường.

IV. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA TKV THÍCH ỨNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG

1. Định hướng sản xuất kinh doanh than:

04

Tiếp tục chuyển đổi từ mô hình “Sản xuất than” sang “Sản xuất - Thương mại than”; tăng cường nhập khẩu, pha trộn than; nghiên cứu tìm cơ hội hợp tác, đầu tư khai thác than tại nước ngoài và nhập khẩu về Việt Nam nhằm đáp ứng nhu cầu sử dụng than trong nước ngày càng tăng cao theo dự báo Quy hoạch

05

Tăng cường tuyển dụng, đào tạo đội ngũ cán bộ quản lý, công nhân kỹ thuật trong đó có đội ngũ thợ lò; có chính sách đãi ngộ phù hợp về chế độ lương, thưởng, nhà ở... để người lao động yên tâm, gắn bó lâu dài với nghề, với TKV.

06

Thực hiện liên thông, hợp nhất, sáp nhập, giải thể các mỏ, các đơn vị sản xuất phù hợp. Nghiên cứu các giải pháp để ổn định sản xuất kinh doanh, chuyển đổi việc làm cho người lao động khi kết thúc khai thác

IV. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA TKV THÍCH ỨNG CHUYỂN DỊCH NĂNG LƯỢNG

2. Định hướng sản xuất kinh doanh điện:

01

Phát triển bền vững lĩnh vực sản xuất kinh doanh điện theo hướng vận hành an toàn, ổn định, hiệu quả; nghiên cứu đầu tư cải tạo, nâng cấp thiết bị, đổi mới công nghệ các nhà máy Nhiệt điện hiện có nhằm tăng hiệu suất các nhà máy.

02

Thực hiện các giải pháp xử lý, tiêu thụ tro xỉ nhiệt điện.

03

Nghiên cứu đầu tư xây dựng các dự án nguồn điện mới theo xu hướng dịch chuyển năng lượng với công nghệ hiện đại, thân thiện với môi trường như dự án điện mặt trời, điện gió... để tận dụng các tiềm năng, nguồn lực sẵn có

04

Chuẩn bị hạ tầng kỹ thuật để sẵn sàng tham gia và hoạt động hiệu quả với cả vai trò người bán và người mua trên thị trường bán lẻ điện cạnh tranh.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Để có nguồn lực đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh theo xu hướng dịch chuyển năng lượng, TKV kính đề xuất Nhà nước xem xét, ban hành các giải pháp, chính sách cụ thể như sau:

1 Nội dung

1 Bộ Quy Tắc

2

3

4

5

Xây dựng và ban hành Bộ Quy tắc quản trị doanh nghiệp dành cho các doanh nghiệp nhà nước phù hợp với các quy định của Việt nam và đáp ứng chuẩn mực quốc tế như “Các nguyên tắc quản trị Công ty - Principles of Corporate Governance” của OECD/G20 và nhiều tổ chức kinh tế, tài chính quốc tế áp dụng.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Để có nguồn lực đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh theo xu hướng dịch chuyển năng lượng, TKV kính đề xuất Nhà nước xem xét, ban hành các giải pháp, chính sách cụ thể như sau:

1

2

Nội
dung

3

4

5

2

Kinh tế tuần hoàn

Sớm ban hành các chính sách về sản xuất tiêu dùng bền vững, phát triển kinh tế tuần hoàn để triển khai thực hiện Chương trình hành động quốc gia về sản xuất và tiêu dùng bền vững giai đoạn 2021-2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 889/QĐ-TTg ngày 24/6/2020.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Để có nguồn lực đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh theo xu hướng dịch chuyển năng lượng, TKV kính đề xuất Nhà nước xem xét, ban hành các giải pháp, chính sách cụ thể như sau:

1

3

Phân cấp, Phân Quyền

2

Xem xét ban hành các quy định, phân cấp, phân quyền, hướng dẫn để TKV có thể chủ động triển khai thực hiện các mục tiêu chiến lược phát triển dài hạn khi Thủ tướng CP thông qua:

3

Nội dung

- ❖ Cho phép TKV được chủ động điều chỉnh các ngành nghề hoạt động phù hợp với các quy định của pháp luật, đảm bảo theo các định hướng, mục tiêu phát triển trong chiến lược phát triển dài hạn của TKV được Thủ tướng CP thông qua.
- ❖ Chính phủ báo cáo để điều chỉnh Luật theo hướng các Bộ, ngành chỉ quản lý công tác quy hoạch và thiết kế cơ sở của các dự án đầu tư thuộc thẩm quyền quản lý của Bộ chủ quản, các bước thiết kế sau để chủ đầu tư chủ động và chịu trách nhiệm

4

5

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Để có nguồn lực đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh theo xu hướng dịch chuyển năng lượng, TKV kính đề xuất Nhà nước xem xét, ban hành các giải pháp, chính sách cụ thể như sau:

1

2

3

4

**Nội
dung**

5

4

Công cụ, hành lang pháp lý

Xây dựng và ban hành công cụ, hành lang pháp lý để quản lý, chỉ đạo:

- ❖ Sớm vận hành thị trường than cạnh tranh đầy đủ để giải quyết khó khăn cho ngành than hiện nay, tránh việc TKV phải bù giá than bán cho ngành điện
- ❖ Rút ngắn thời gian hoàn thiện thị trường bán buôn điện cạnh tranh trước năm 2025, đẩy nhanh tiến độ hình thành và hoàn thiện thị trường bán lẻ điện cạnh tranh.
- ❖ Xem xét tổng kết, đánh giá việc thực hiện để điều chỉnh Chỉ thị số 29/CT- TTg ngày 02/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ phù hợp để làm cơ sở thực hiện trong thời gian tới

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Để có nguồn lực đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh theo xu hướng dịch chuyển năng lượng, TKV kính đề xuất Nhà nước xem xét, ban hành các giải pháp, chính sách cụ thể như sau:

1

2

3

4

**Nội
dung**

5

4

Công cụ, hành lang pháp lý

- ❖ Cần cụ thể hoá vai trò của TKV và các doanh nghiệp Nhà theo Quyết định 2233/QĐ-TTg ngày 28/12/2020 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt *Đề án phát triển thị trường năng lượng cạnh tranh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045: “Tiếp tục phát huy vai trò của các doanh nghiệp Nhà nước chuyên ngành đảm nhiệm vai trò nòng cốt trong việc khai thác, sản xuất, kinh doanh than trong nước”* đặc biệt trong việc nhập khẩu than đảm bảo đủ nguồn cung.
- ❖ Cho phép TKV được thu xếp nguồn vốn và hạch toán để thực hiện công tác tìm kiếm, thăm dò tài nguyên phục vụ phát triển ổn định, lâu dài để đảm bảo sản lượng ổn định cung cấp than cho sản xuất trong nước, đặc biệt là các nhà máy nhiệt điện.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Để có nguồn lực đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh theo xu hướng dịch chuyển năng lượng, TKV kính đề xuất Nhà nước xem xét, ban hành các giải pháp, chính sách cụ thể như sau:

1

2

3

4

5

**Nội
dung**

5

Đề án cấp Quốc gia

Xem xét xây dựng Đề án cấp quốc gia về chuyển đổi ngành nghề, đảm bảo an sinh xã hội cho công nhân mỏ. Đồng thời, có chính sách hỗ trợ ngành than trong việc đào tạo, chuyển đổi sản xuất khi kết thúc khai thác các mỏ, sáp nhập/giải thể các đơn vị sản xuất than... làm cơ sở để ngành than có cam kết cụ thể, góp phần ổn định tâm lý, giữ chân người lao động yên tâm làm việc, sản xuất đến khi hoàn thành kết thúc khai thác các mỏ, sáp nhập/giải thể các đơn vị và chuyển đổi sản xuất...

TRÂN TRỌNG !